

Norsk e-helsebarometer 2016

Nasjonal befolkningsundersøkelse

15. april 2016

Gjennomført for DIPS ASA

Kort om undersøkelsen

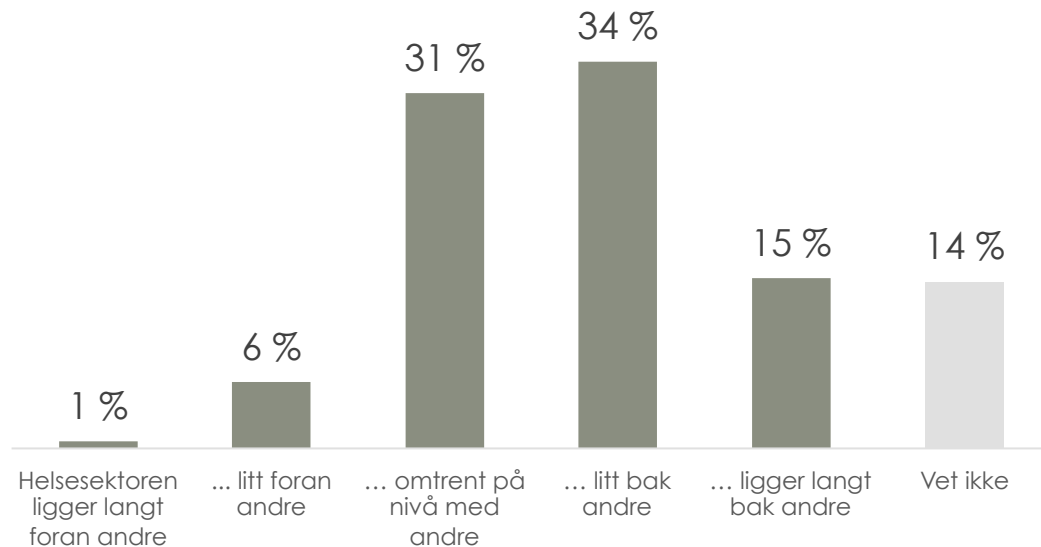
Prosjektinformasjon

Bakgrunn og mål	Kartlegge holdninger og erfaringer knyttet til pasientbehandling og e-helse i Norge
Oppdragsgiver/kontaktperson	DIPS ASA v/Tor Arne Viksjø og Rune Brynhildsen
Målgruppe	Nordmenn, 16 år eller eldre
Antall respondenter (n=):	2005
Metode	Webundersøkelse, stratifisert utvalg (ca. 100 per fylke)
Vekting	Resultatene er vektet på kjønn, alder og geografi
Tidspunkt for datainnsamling	18. mars til 3. april 2016
Feilmargin	± 1,0 og ± 2,2 prosentpoeng på hovedfrekvensnivå. Feilmarginene er større på undergrupper.
Tematikk	Digitalisering av helsesektoren, pasientdeltagelse, EPJ, innsyn i helseopplysninger, nytte og bekymringer, erfaring med sykehusopphold m.m.
Ansvarlige konsulenter i Opinion	Ola Gaute Aas Askheim, seniorrådgiver olag@opinion.no 922 34 056 Nora Clausen, seniorrådgiver nora@opinion.no 984 03 047

Hovedresultater

Halve befolkningen mener helsesektoren henger etter digitalt

Q1 I mange deler av samfunnet er det en pågående omlegging til digital drift, der stadig flere oppgaver og funksjoner kan utføres over internett. Dette kalles ofte «digitalisering». Hvor oppfatter du at helsesektoren i Norge generelt, altså leger og sykehus befinner seg i en slik digitaliseringsprosess? Ligger den foran eller bak andre samfunnsinstitusjoner det er naturlig å sammenligne den med?

n=2005 (alle)

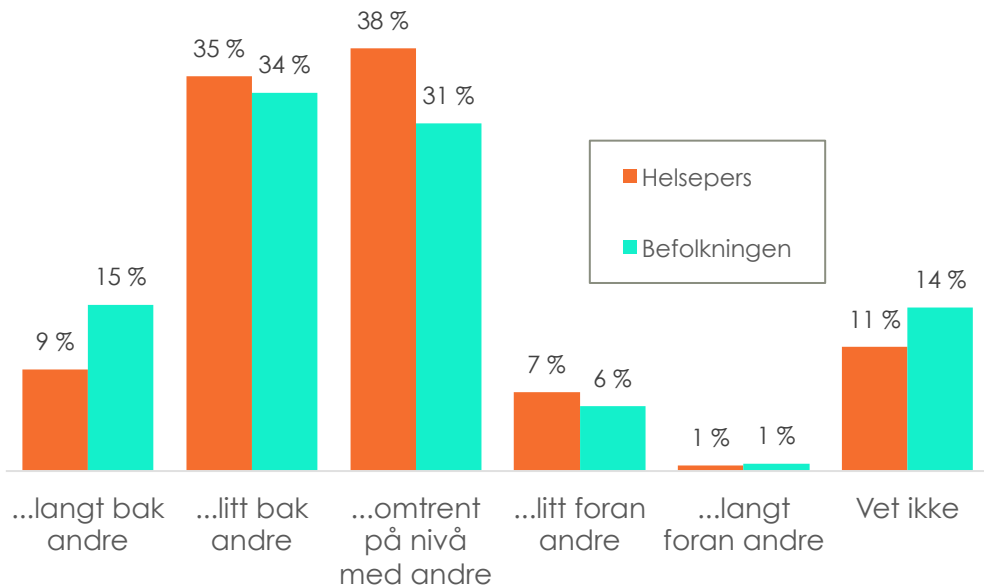
- **Kjønn:** Menn mener i større grad enn kvinner at sektoren ligger «langt bak» andre (17% vs. 12%).
- **Alder:** Aldersgruppen 20-50 år mener i større grad enn eldre at sektoren ligger litt foran andre.
- **Helseregion:** Helse Sør-Øst mener i størst grad at sektoren ligger bak (52%) eller langt bak (17%) andre.

Q1

	TOTAL	Kjønn		Helseregion			
		Mann	Kvinne	Reg Sør-Øst	Reg Vest	Reg Midt-Norge	Reg Nord
BASE	2005	1005	1000	1127	415	275	188
Helsesektoren ligger langt bak andre	15 %	17 %	12 %	17 %	9 %	13 %	15 %
Helsesektoren ligger litt bak andre	34 %	35 %	32 %	35 %	34 %	28 %	34 %
Helsesektoren er omtrent på nivå med andre	31 %	30 %	32 %	28 %	35 %	36 %	31 %
Helsesektoren ligger litt foran andre	6 %	6 %	5 %	5 %	8 %	5 %	7 %
Helsesektoren ligger langt foran andre	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	1 %
Vet ikke	14 %	11 %	18 %	14 %	14 %	17 %	12 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

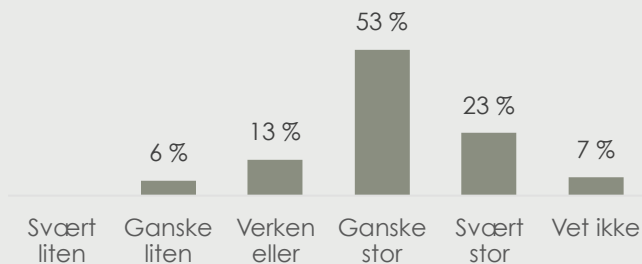
Befolkningen og helsepersonell enige mht status for digitalisering av helsektoren

Q1 I mange deler av samfunnet er det en pågående omlegging til digital drift, der stadig flere oppgaver og funksjoner kan utføres over internett. Dette kalles ofte «digitalisering». Hvor oppfatter du at helsektoren i Norge generelt, altså leger og sykehus befinner seg i en slik digitaliseringsprosess? Ligger den foran eller bak andre samfunnsinstitusjoner det er naturlig å sammenligne den med? (Helsektoren ligger...)

n=200 (helsepersonell)
n=2005 (befolkning)

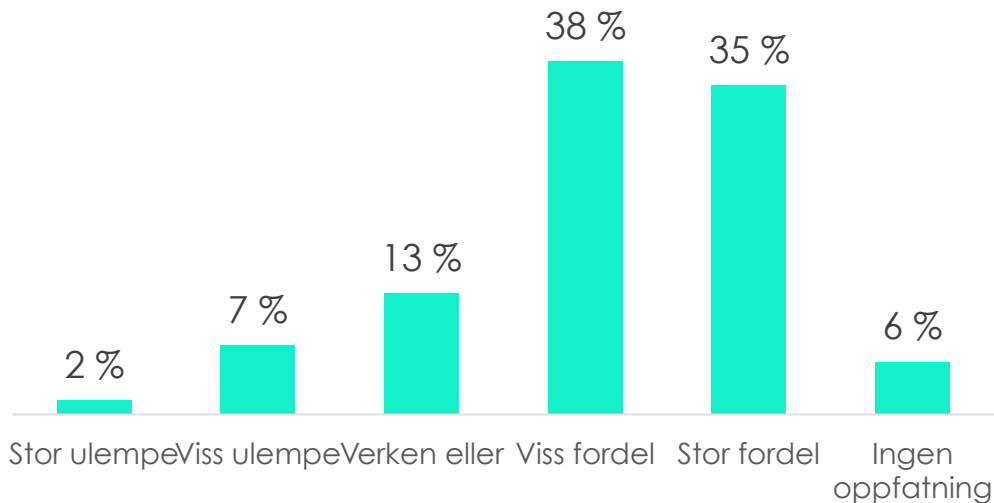
Q2: Hvilken betydning mener du det har for helsektoren i Norge at den oppfattes å være på linje med andre samfunnsinstitusjoner når det gjelder digitalisering? Med 'andre samfunnsinstitusjoner' mener vi for eksempel banker og forvaltningsorganer i stat og kommune.

- Helsepersonell er enige med befolkningen at digitalisering i helsektoren ligger bak andre sektorer
- Samtidig er denne gruppen klare på betydningen av også denne sektoren digitaliseres på linje med andre samfunnsinstitusjoner

7 av 10 er positive til å delta mer aktivt i egen behandling

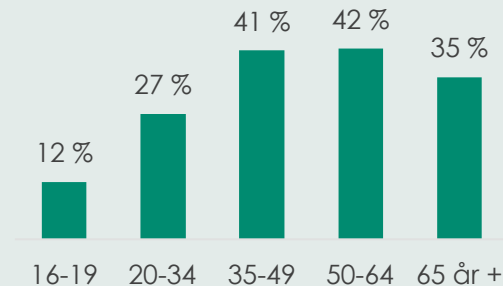
Q2 Det er et ønske fra norske helsemyndigheter at vi som pasienter i større grad enn før skal være delaktige i behandlingen av oss selv gjennom å ha løpende tilgang til mer informasjon. Hva er ditt syn på dette? Mener du det er en

n=2005 (alle)

De som mener det er en **fordel**:
Kvinner: 75 % | Menn: 70 %

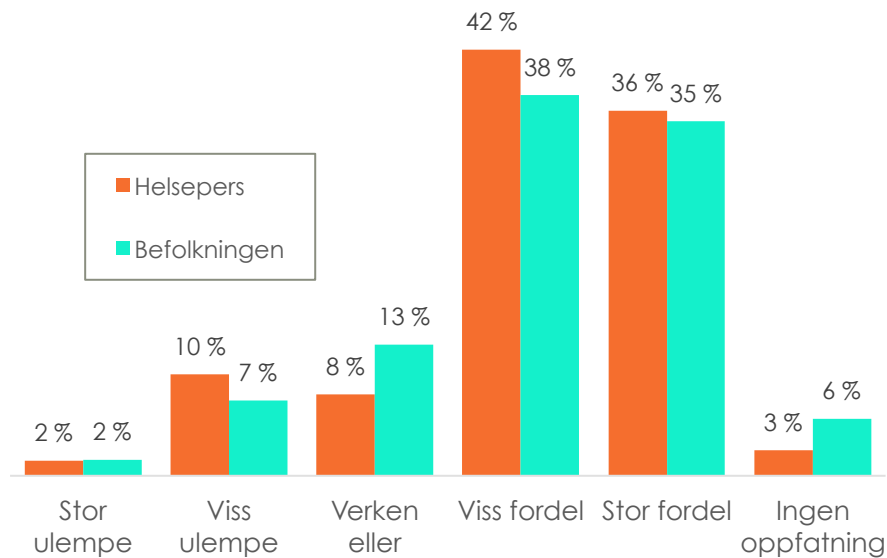
Andel som sier «**stor fordel**», fordelt på alder:

	TOTAL	Kjønn		Helseregion			
		Mann	Kvinne	Reg Sør-Øst	Reg Vest	Reg Midt-Norge	Reg Nord
BASE	2005	1005	1000	1127	415	275	188
Stor ulempe	2 %	2 %	1 %	2 %	1 %	3 %	1 %
Viss ulempe	7 %	7 %	8 %	7 %	9 %	8 %	8 %
Verken eller	13 %	14 %	12 %	13 %	14 %	13 %	13 %
Viss fordel	38 %	37 %	38 %	36 %	40 %	38 %	39 %
Stor fordel	35 %	33 %	37 %	36 %	31 %	35 %	35 %
Ingen oppfatning	6 %	6 %	5 %	6 %	5 %	5 %	4 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Helsepersonell ser klare fordeler ved helse-myndighetens målsetting om pasientmedvirkning

Q3 Det er et ønske fra norske helsemyndigheter at pasienter i større grad enn før skal være delaktige i behandlingen av seg selv gjennom å ha løpende tilgang til mer informasjon. Hva er ditt syn på dette? Mener du det er en...

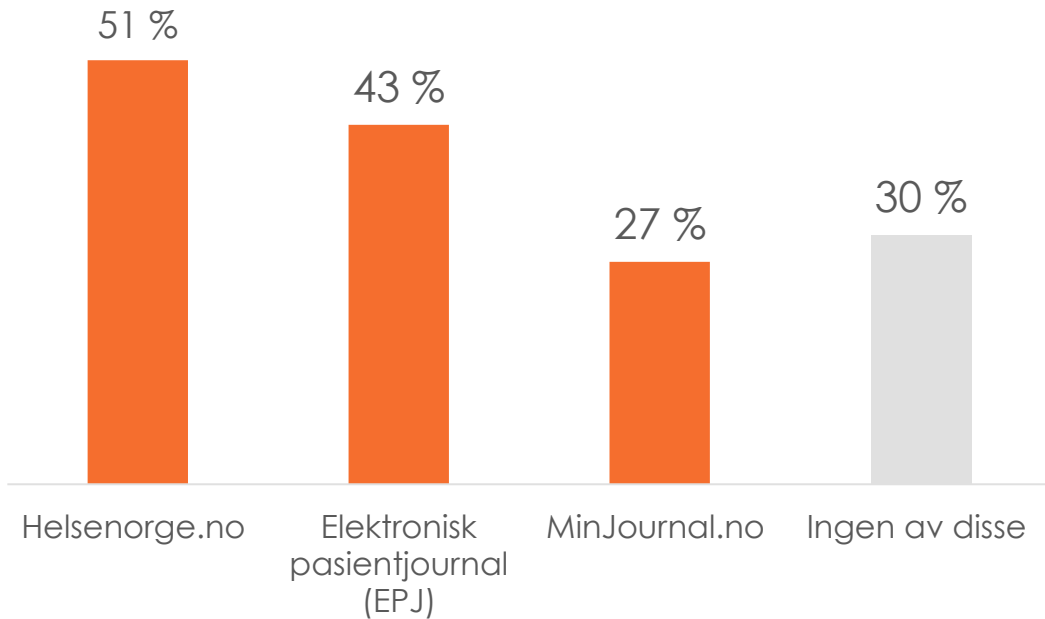

n=200 (helsepersonell)
n=2005 (befolkning)

- Bare en av ti leger / sykepleiere betrakter det som en ulempe at pasientene i større grad involveres i behandlingsopplegget
- Også her er det høy grad av samsvar mellom befolkningens og helsepersonellens syn

43 % har kjennskap til EPJ

Q3 Hvilke av følgende kjenner du til eller har du hørt om?

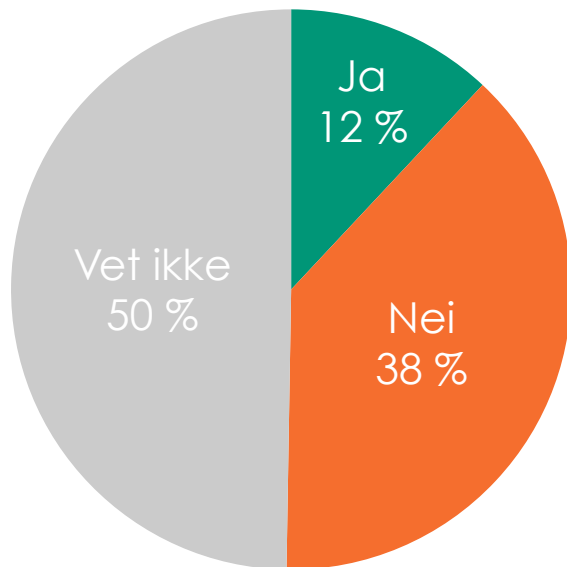
n=2005 (alle)

- Høyest kjennskap i helseregion Nord (53%), og lavest i helseregion Sør-Øst (40 %)
- Like stor kjennskap blant kvinner som menn (begge 43%)
- Blant de ansatte i helsesektoren scorer EPJ høyest av disse tre systemene (63%)
- De som har vært pasienter og/eller pårørende siste året har høyere kjennskap til alle tre systemene enn ikke-pasienter (ca. 10 prosentpoeng).
- Helsenorge.no er bedre kjent blant kvinner 56% enn menn 45%

	TOTAL	Kjønn		Helseregion			
		Mann	Kvinne	Reg Sør-Øst	Reg Vest	Reg Midt-Norge	Reg Nord
BASE	2005	1005	1000	1127	415	275	188
Elektronisk pasientjournal (EPJ)?	43 %	43 %	43 %	40 %	43 %	49 %	53 %
Helsenorge.no	51 %	45 %	56 %	47 %	54 %	54 %	61 %
MinJournal.no	27 %	26 %	28 %	22 %	32 %	31 %	35 %
Ingen av disse	30 %	33 %	27 %	35 %	24 %	26 %	17 %
TOTAL	151 %	147 %	154 %	145 %	153 %	160 %	166 %

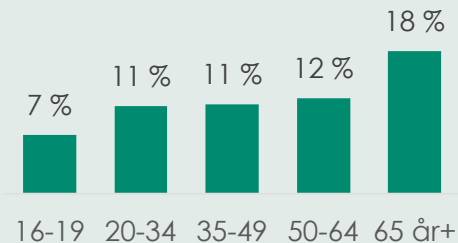
12 % har tilgang til egen EPJ

Q4 Har du selv tilgang til din egen, digitale (elektroniske) pasientjournal (EPJ) i dag?

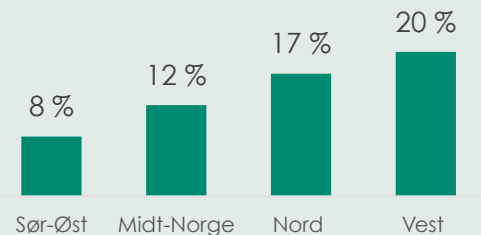

n=2005 (alle)

De over 65 år har i størst grad tilgang til egen EPJ:

Helse Vest på topp i EPJ-tilgang

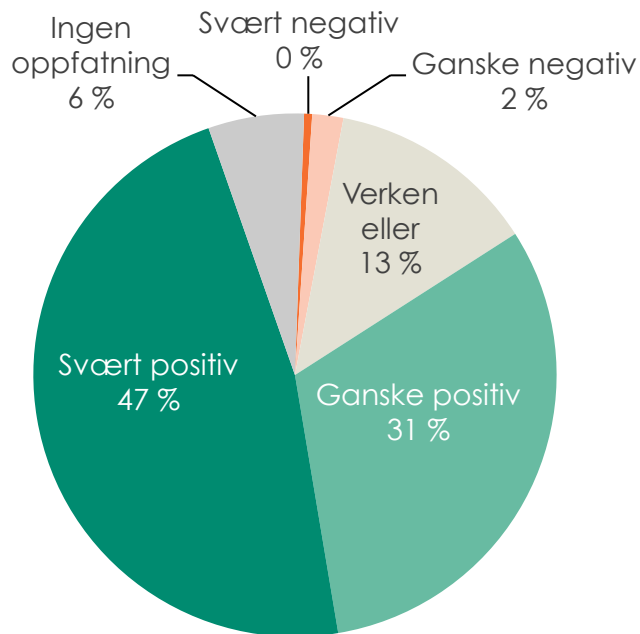
• Andel med EPJ

Q4

	TOTAL	Kjønn		Helseregion			
		Mann	Kvinne	Reg Sør-Øst	Reg Vest	Reg Midt-Norge	Reg Nord
BASE	2005	1005	1000	1127	415	275	188
Ja	12 %	11 %	13 %	8 %	20 %	12 %	17 %
Nei	38 %	34 %	43 %	42 %	33 %	34 %	31 %
Vet ikke	50 %	55 %	45 %	49 %	47 %	53 %	52 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

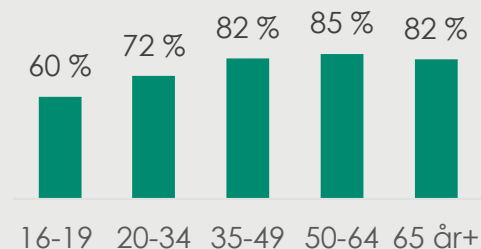
Nesten 8 av 10 er positive til tilgang til egen EPJ

Q5 Er du positiv eller negativ til at du selv får tilgang til din egen pasientjournal (EPJ)?

n=2005 (alle)

De som er positive, fordelt på alder:

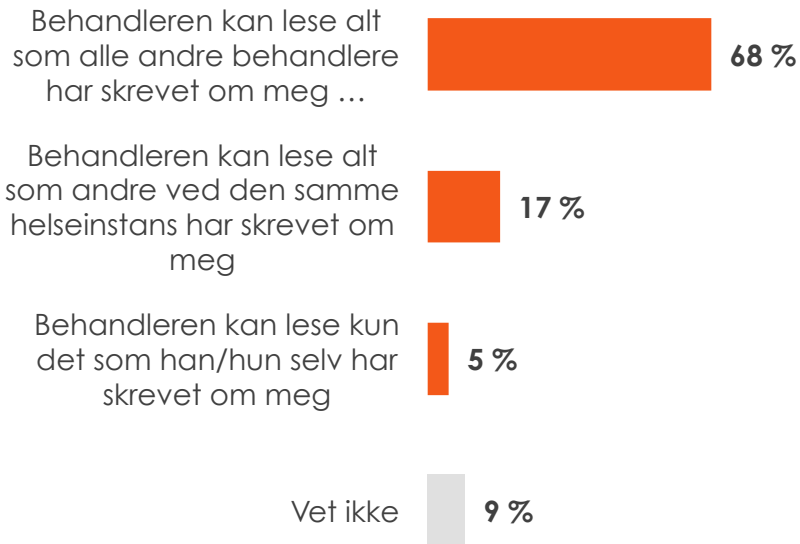

- Kvinner: **83 %** positive
- Menn: **75%** positive
- Pasient/pårørende: **84 %** positive
- Ikke-pasient: **76%** er positive
- Jobber i helsesektoren: **75%**
- Jobber ikke i helsesektoren: **79%**

	TOTAL	Kjønn		Helseregion			
		Mann	Kvinne	Reg Sør-Øst	Reg Vest	Reg Midt-Norge	Reg Nord
BASE	2005	1005	1000	1127	415	275	188
Svært negativ	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	1 %	
Ganske negativ	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	1 %	3 %
Verken eller	13 %	15 %	11 %	12 %	17 %	12 %	11 %
Ganske positiv	31 %	30 %	33 %	30 %	36 %	34 %	26 %
Svært positiv	47 %	45 %	49 %	49 %	40 %	47 %	53 %
Ingen oppfatning	6 %	8 %	4 %	7 %	5 %	5 %	7 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

7 av 10 både forventer og ønsker at behandlere har tilgang til pasientinformasjon på tvers av helseinstans

Q6 Når du oppsøker en behandler ved en helseinstans (sykehus eller legekontor), forventer du at:

n=2005 (alle)

Q7 Og hvordan mener du at dette burde være?

n=2005 (alle)

Q6 + Q7

q6

	TOTAL	Kjønn		Helseregion			
		2005	Mann	Kvinne	Reg Sør-Øst	Reg Vest	Reg Midt-Norge
BASE		1005	1000	1127	415	275	188
Behandleren kan lese alt som alle andre behandlere har skrevet om meg, uavhengig av hvilken helseinstans behandlerne er	68 %	72 %	64 %	69 %	62 %	73 %	75 %
Behandleren kan lese kun det som han/hun selv har skrevet om meg	5 %	5 %	5 %	5 %	7 %	4 %	5 %
Behandleren kan lese alt som andre ved den samme helseinstans har skrevet om meg, men ikke det som er skrevet ved andre	17 %	13 %	22 %	17 %	22 %	15 %	15 %
Vet ikke	9 %	9 %	9 %	10 %	9 %	9 %	5 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

q7

	TOTAL	Kjønn		Helseregion			
		2005	Mann	Kvinne	Reg Sør-Øst	Reg Vest	Reg Midt-Norge
BASE		1005	1000	1127	415	275	188
Behandleren kan lese alt som alle andre behandlere har skrevet om meg, uavhengig av hvilken helseinstans behandlerne er	71 %	74 %	69 %	71 %	67 %	75 %	79 %
Behandleren kan lese kun det som han/hun selv har skrevet om meg	5 %	4 %	5 %	4 %	6 %	4 %	5 %
Behandleren kan lese alt som andre ved den samme helseinstans har skrevet om meg, men ikke det som er skrevet ved andre	16 %	14 %	17 %	16 %	19 %	11 %	10 %
Vet ikke	8 %	8 %	9 %	8 %	8 %	9 %	7 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Det mest nyttige med EPJ er å kunne lese behandlers vurdering

Q8 Hvor verdifullt eller nyttig mener du hvert av følgende vil være for deg ved å ha tilgang til egen pasientjournal?

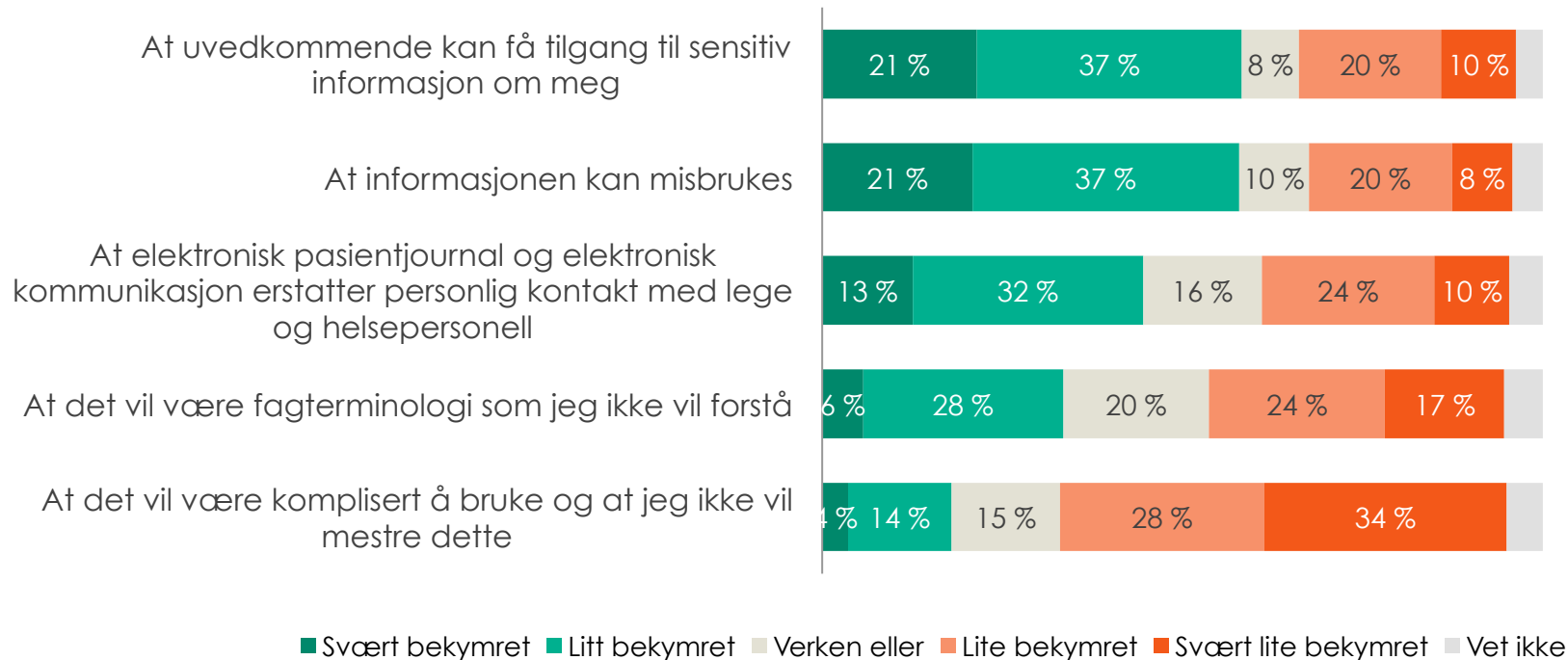

n=2005 (alle)

Q8_1-10 (se tabell i excel)

Mest bekymring for at informasjon havner på avveie og misbruk. Lite bekymring for fagterminologi eller komplisert bruk.

Q9 a I hvilken grad er du bekymret for følgende knyttet til at din pasientjournal blir elektronisk tilgjengelig for deg via internett?

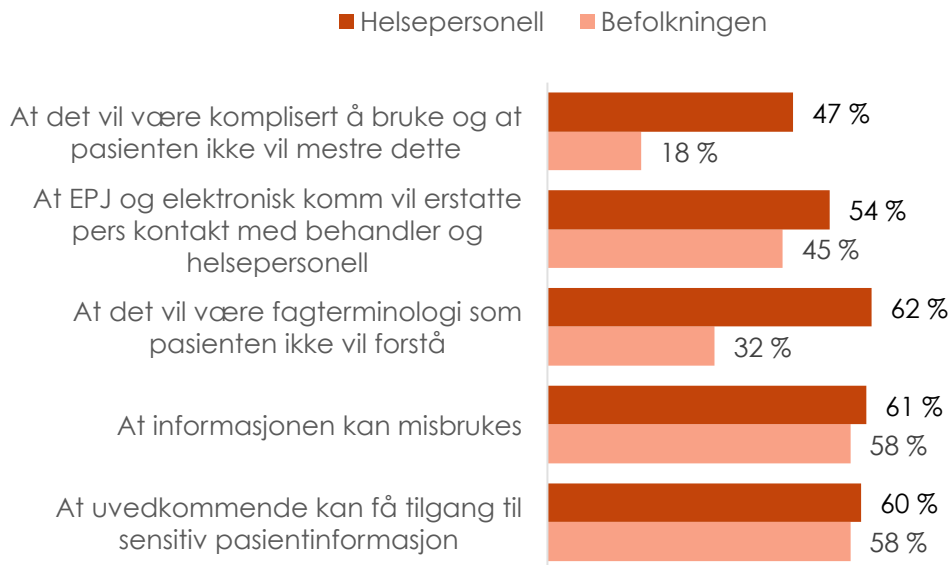

n=2005 (alle)

Q9a_1-5 (se tabell i excel)

Også pasientene er bekymret, men i mindre grad en helsepersonell

Q5 I hvilken grad er du bekymret for følgende knyttet til at pasientjournalene blir elektronisk tilgjengelig for pasientene / publikum via internett?

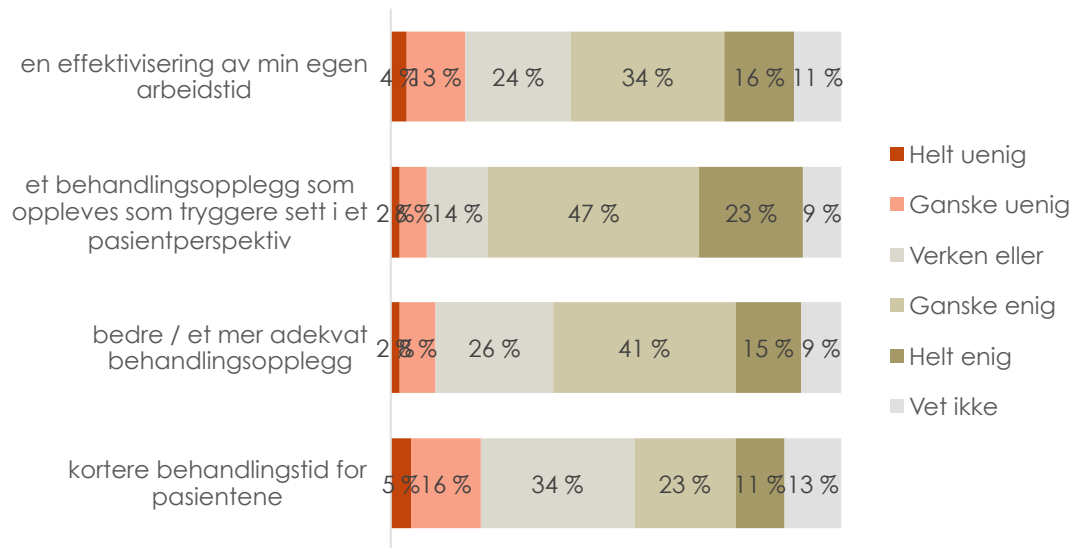

n=200 / n=2005

- Enkelte 'bekymringsområder' ble stil likelydende til både helsepersonell og befolkning, og for noen av disse er det til dels store ulikheter i svarene
- Diagrammet viser sammenlagte andeler for 'svært og ganske bekymret'
- Helsepersonell er svært bekymret for mestringsevnen til pasientene, samt deres evne til å forstå fagterminologi
- Også trusselen om potensielt redusert menneskelig kontakt bekymrer helsepersonell i større grad enn deres pasienter
- Trussel om misbruk av informasjon og uvedkommende tilgang oppfattes likt av begge grupper

Stor enighet til påstander om at pasientens tilgang til EPJ er positivt

Q4 Hvilket syn har du på følgende forhold knyttet til at pasientene får tilgang til sin EPJ? Angi hvor enig eller uenig du er for hver av påstandene under. Innføring av EPJ har ført / fører til...

n=200

- Trygghetsaspektet er klart den enkeltfaktoren av de fire som i størst grad oppleves som en positiv forskjell sammenlignet med dagens system
- Også sannsynliggjøring av et bedre tilpasset behandlingsopplegg får bred tilslutning
- Den enkeltpåstanden som flest er uenige i handler om redusert behandlingstid – her er en av fem uenige, men også her er de som er enige i flertall, en av tre er enige i påstanden

Helsepersonell uttrykker betydelig bekymring knyttet til pasientenes tilgang til EPJ

Q5 I hvilken grad er du bekymret for følgende knyttet til at pasientjournalene blir elektronisk tilgjengelig for pasientene / publikum via internett?

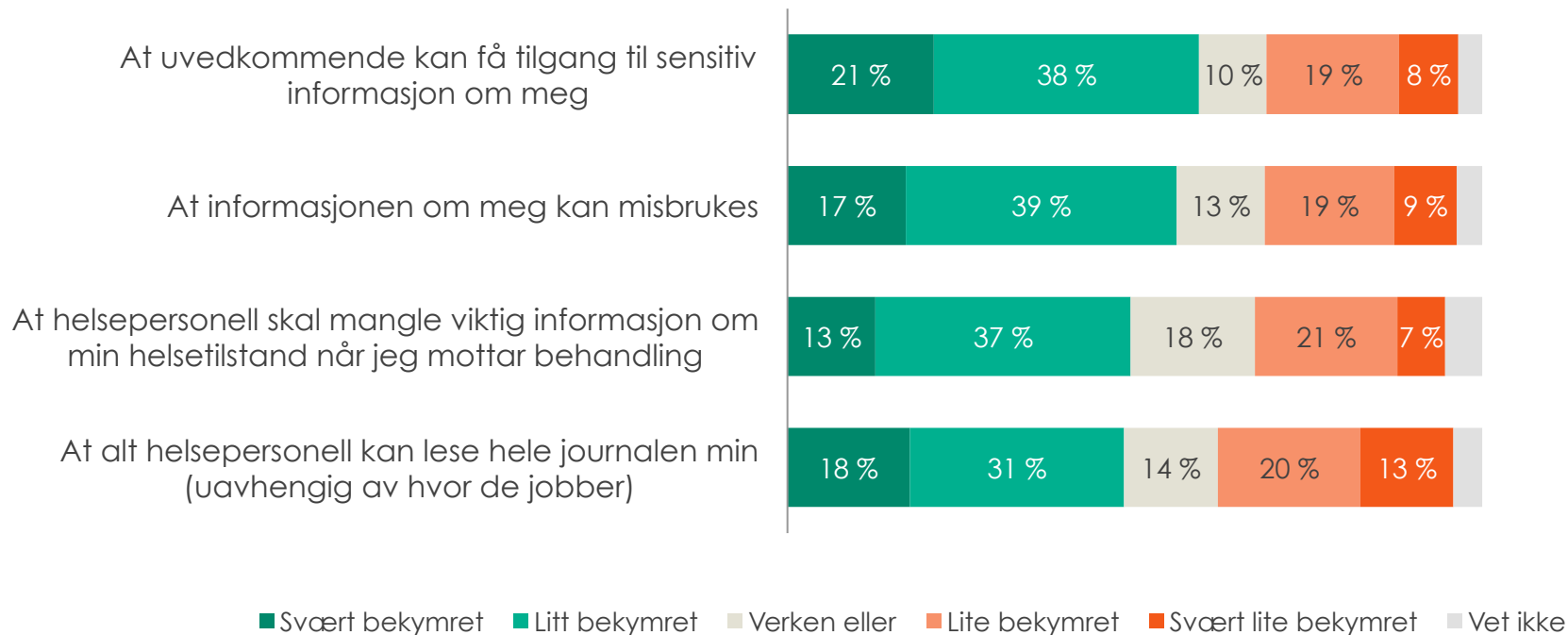
■ Svært bekymret
 ■ Litt bekymret
 ■ Verken eller
 ■ Lite bekymret
 ■ Svært lite bekymret
 ■ Vet ikke

n=200

Info på avveie og misbruk bekymrer like mye som feilbehandling

Q9 b Når det gjelder helsepersonell sin tilgang til informasjon om deg, i hvilken grad er du bekymret for følgende:

n=2005 (alle)

Q9b_1-4 (se tabell i excel)

Nettjenester brukes primært til valg av fastlege og timebestilling

Q10 Hvilke av følgende har du selv noen gang utført via elektroniske løsninger på internett (ikke SMS)?

n=2005 (alle)

49% av menn og 37 % av kvinner har aldri gjort noe av dette via internett

Valgt eller byttet fastlege:

- Kvinner 44% | Menn 30%

Bestilt time hos fastlege:

- Kvinner 35% | Menn 27%

Aldersmessig har de yngste mellom 16-19 år i størst grad brukt nettjenester for å

- Lese legens vurdering: 14%
- Få informasjon om sykdommer og behandlingstilbud: 6%

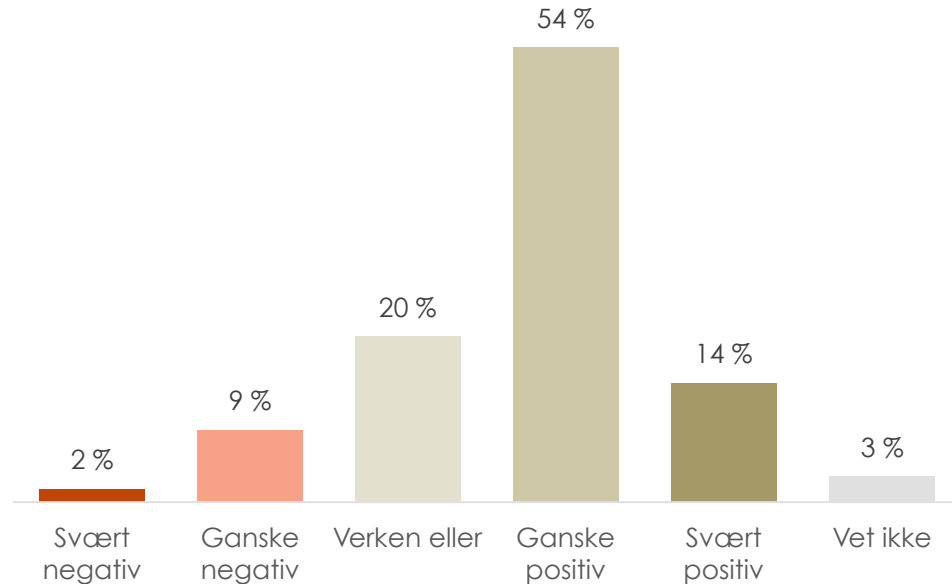
Folk i Helse Nord-regionen er på topp når det gjelder å ha gått gjennom egen pasientjournal (15%) og ha lest legens vurdering (13 %)

Q10

	TOTAL	Kjønn		Helseregion			
		Mann	Kvinne	Reg Sør-Øst	Reg Vest	Reg Midt-Norge	Reg Nord
BASE	2005	1005	1000	1127	415	275	188
Gått gjennom min egen pasientjournal og – historikk	8 %	8 %	9 %	6 %	12 %	8 %	15 %
Lest legens eller sykehusets vurdering	6 %	7 %	5 %	5 %	7 %	3 %	13 %
Bestilt legetime hos fastlege	31 %	27 %	35 %	30 %	27 %	38 %	36 %
Bestilt legetime hos spesialist eller sykehus	3 %	3 %	3 %	4 %	4 %	1 %	1 %
Kommunisert direkte med helse- og legepersonell	6 %	6 %	6 %	7 %	6 %	3 %	7 %
Fått tilbud om ulike sykdommer og behandlingstilbud	2 %	2 %	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %
Vålt hvilket sykehus jeg vil bli behandlet på basert på informasjon eller statistikk om sykehuset	3 %	3 %	4 %	4 %	4 %	2 %	5 %
Valgt eller byttet fastlege	37 %	30 %	44 %	37 %	39 %	34 %	38 %
Lagt inn informasjon om egen sykdom i behandlerens elektroniske pasientjournal	2 %	2 %	2 %	1 %	3 %	1 %	3 %
Levert egenrapport underveis i et behandlingsopplegg	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %
Ingen av disse	43 %	49 %	37 %	44 %	43 %	43 %	37 %
TOTAL	142 %	137 %	147 %	140 %	146 %	134 %	156 %

Tross bekymringer er helsepersonell som er positive i klart flertall

Q6 Samlet sett, hvor positiv eller negativ er du til innføring av løsninger som gir pasienter innsyn i egen EPJ?

n=200

- To av tre helsepersonell som driver pasientbehandling er positive til at pasientene har tilgang til egen EPJ
- Bare en av ti uttrykker skepsis eller en negativ holdning
- Dette kan tolkes som et uttrykk for at fordelene langt oppveier ulemper eller potensielle trusler knyttet til slik tilgang

Brukerne har stort sett bare god erfaring med nettløsningene

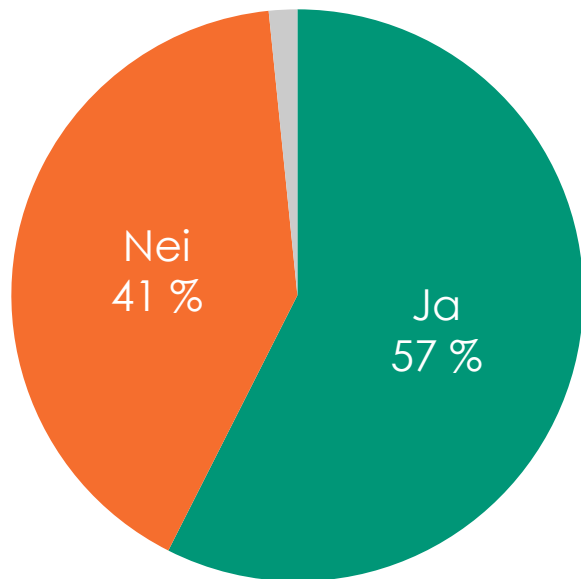
Q11 Hva var din erfaring med ...

n=162 (kun de som har nettløsningene)

Drøyt halvparten av de som tilgang til EPJ har lest i den

Q12 Har du selv lest i din egen elektroniske pasientjournal (EPJ)?

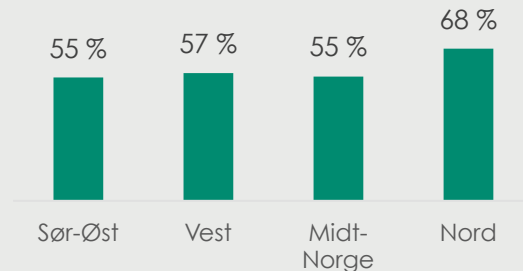
n=162 (kun de som har tilgang til sin egen EPJ)

EPJ-lesning, fordelt på kjønn:

- 58 % av kvinnene
- 57% av mennene

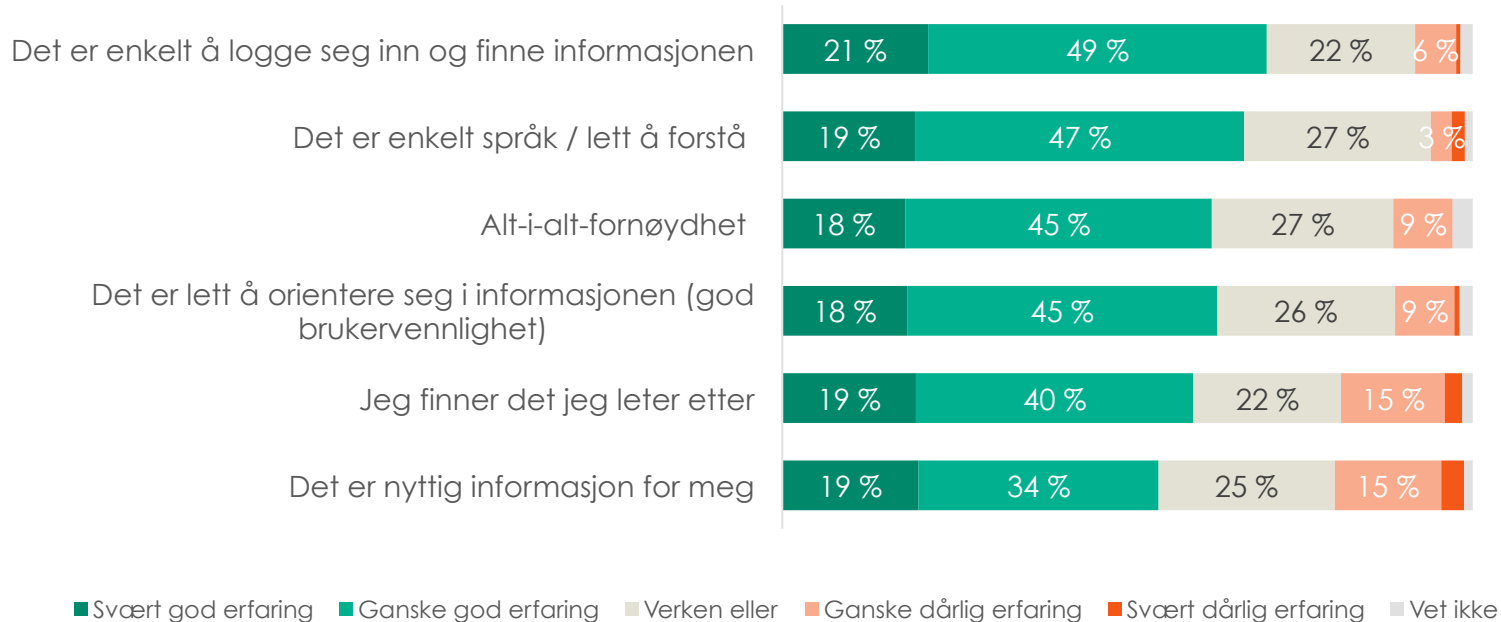
Totalt for Norges befolkning har cirka 7 prosent lest i egen EPJ.

Helse Nord-regionen på topp

Flertallet mener EPJ er enkelt og brukervennlig

Q13 Hvordan er din erfaring / opplevelse med tilgang til elektroniske pasientjournal (EPJ) når det gjelder:

n=138 (kun de som har tilgang og har lest i egen EPJ)

INNSIKT SOM BRINGER DEG VIDERE

Opinion AS
Vulkan 16
0178 OSLO
T: 21 300 400
E: post@opinion.no
www.opinion.no